Nummer VN2023-014710
Directie Verkeer en Openbare Ruimte

Gemeente Amsterdam

Integrale Staf Van der Horst **Staf**

Voordracht voor de Integrale Staf Van der Horst van 12 juni 2023

Portefeuille Verkeer, Vervoer en Luchtkwaliteit (32)

Agendapunt Bo

Onderwerp

Palenplan Centrum West

Gevraagde beslispunten

Kennisnemen van de stand van zaken met betrekking tot het project Palenplan Centrum West.

Onderbouwing beslispunten

Eind 2021 heeft de gemeente samen vertegenwoordigers van enkele buurtcomités in kaart gebracht welke problemen er worden ervaren in de Westelijke Grachtengordel. Veel bewoners blijken de laatste jaren overlast te ervaren van doorgaand verkeer in de wijk. Het verkeer zoekt via de grachten een snellere route dan de daarvoor bestemde hoofdroutes, zoals de Nieuwezijds Voorburgwal.

Als oplossing voor dit probleem is een verkeerscirculatieplan, beter bekend als het 'Palenplan' opgesteld. Met dit plan wil de gemeente het volgende bereiken:

1. Minder overlast van doorgaand (sluip) autoverkeer in de Westelijke Grachtengordel.
2. Voorkomen van sluipverkeer door de Noord Jordaan als gevolg van het autoluw inrichten van de Marnixstraat Noord.
3. Minder verkeer over de kwetsbare kademuren in de grachtengordel.
4. Verbeteren van de verkeersveiligheid op de vaak gevaarlijke kruisingen op de Haarlemmerstraat en Haarlemmerdijk.

Om dit te realiseren ligt er een voorstel om in totaal 9 bruggen af te sluiten voor autoverkeer. Deze afsluitingen worden uitgevoerd met (rood-witte) verkeerspalen. Er is daarmee geen autoverkeer meer mogelijk tussen de (drie) buurten: Haarlemmerbuurt, Noord Jordaan en Westelijke Grachtengordel (beide ten noorden van de Rozengracht en Noord-Jordaan).

Daarnaast wordt voorgesteld om in de Marnixstraat Noord éénrichtingsverkeer voor auto's in te voeren. Deze ingreep maakt deel uit van een ander project 'herinrichting Marnixstraat Noord tussen Bloemgracht en Brouwersgracht' als onderdeel van project Binnenring. Een beslissing die te zijner tijd wordt voorgelegd aan het college van B&W.

De wijk blijft goed bereikbaar voor bewoners en ondernemers in het gebied en hun bezoekers. Uitgangspunt is dat elke straat sowieso via twee of meer routes bereikbaar blijft. Op die manier blijven alle bestemmingen bereikbaar in het geval van een stremming of een blokkade. De meeste straten en grachten voldoen aan dit uitgangspunt. In het noordelijke deel van de grachtengordel zijn aanvullende maatregelen nodig om hieraan te voldoen. In de Herenstraat en Prinsenstraat wordt voorgesteld om 2-richtingsverkeer in te stellen, zodat het noordelijke deel van de Herengracht, Keizersgracht en Prinsengracht via twee kanten bereikbaar blijft.

Het palenplan is een relatief eenvoudige oplossing, waarmee het op straat naar verwachting aanzienlijk rustiger zal worden, wat ten goede komt aan de leefbaarheid, de ruimte op straat en de doorstroming van het verkeer. De maatregelen zijn goedkoop en bovendien gemakkelijk aan te passen of omkeerbaar als dat in de praktijk nodig blijkt.

Effect op taxi-verkeer:

Omdat de bereikbaarheid gewaarborgd blijft zullen de taxi's geen hinder ondervinden bij het uitvoeren van hun commerciële activiteiten. Het ophalen en wegbrengen van klanten blijft mogelijk. In de meeste gevallen is er geen extra reistijd. Op sommige trajecten zal er wel sprake zijn van een langere reistijd. De grootste toename zien we op de Keizersgracht nabij de Brouwergracht met de bestemming Droogbak. Hier kan in de spits de reistijd toenemen met ruim 10 minuten. In de meeste gevallen blijft de extra reistijd beperkt van geen extra reistijd tot enkele minuten.

Het zal door de maatregelen niet meer mogelijk zijn om rond te rijden van de ene buurt naar de andere om een klant te kunnen oppikken. De taxi's moeten dan om de woonbuurten heen rijden.

Verzinkbare palen

Bij de brug over de Brouwersgracht (tussen de Binnen Brouwerstraat en de Keizersgracht) wordt een verzinkbare paal geplaatst zodat de nood- en hulpdiensten het gebied snel kunnen bereiken. Er wordt nog gekeken of aanvullende maatregelen zoals het toepassen van flexibele, overrijdbare palen nodig of gewenst zijn om extra rijtijd voor de nood- en hulpdiensten tot een minimum te beperken.

In de consultatie gingen veel vragen over alternatieven zoals intelligente toegang of selectieve toegang met verzinkbare palen. Aan het plaatsen van verzinkbare palen op strategische plekken kleven verschillende nadelen. Op deze plekken zou dan toch een verkeersstroom van bewoners, ondernemers en hun bezoekers ontstaan waarmee de doelstelling van het plan niet wordt bereikt. Daarnaast zijn verzinkbare palen ongewenst voor het reguleren van het verkeer in een groter gebied vanwege de hoge kosten voor aanschaf, onderhoud en reparaties.

Bewoners en ondernemers in het gebied moeten daarnaast elke twee jaar een ontheffing aanvragen om de verzinkbare palen te passeren. Tenslotte is het complex om dit systeem van ontheffingen te organiseren en administratief te beheren.

Afstemming en participatie met de buurt:

De voorlopige plannen zijn in de buurtgesprekken in de Jordaan, Grachtengordel West en Haarlemmerbuurt gepresenteerd. Er zijn drie informatiebijeenkomsten georganiseerd om de buurt te consulteren:

- Eerste bijeenkomst in de Noorderkerk op 20 maart:

Opkomst: ruim 200 mensen. Er waren veel mensen aanwezig die het niet eens zijn met de plannen en de sfeer was onrustig;

- Tweede bijeenkomst in Boom Chicago (28 maart):

Opkomst: ongeveer 130 mensen. Op deze avond was meer ruimte voor uitleg van de plannen en voor het bespreken van de verschillende vragen en meningen

- Derde digitale informatiebijeenkomst op 3 april. Deze werd door 40 mensen bijgewoond en kon achteraf worden teruggekeken.

Reacties bewoners

De meeste reacties zijn binnengekomen via het daarvoor bedoelde e-mailadres,

Tijdens de bewonersbijeenkomsten zijn aantekeningen gemaakt van de vragen en reacties en hebben mensen papieren reactieformulieren ingevuld. Ook hebben mensen gemaild of geschreven naar de wethouder, het dagelijks bestuur van stadsdeel Centrum, naar het emailadres van Amsterdam Autoluw of rechtstreeks aan betrokken ambtenaren.

De meest gestelde vragen zijn opgenomen in een uitgebreid document met vragen en antwoorden. Dit document 'Toelichting Reacties Palenplan en Marnix Noord' wordt hierbij gevoegd en is inmiddels op de gemeentelijke website van de twee projecten opgenomen.

Mensen die zich hebben aangemeld voor de informatiebijeenkomsten via verkeersmaatregelenCW@amsterdam.nl zijn per e-mail geïnformeerd dat zij het document kunnen raadplegen.

De twee meest gestelde vragen:

Het realiseren van intelligente toegang.

Zo'n systeem is op dit moment niet beschikbaar voor toepassing in woongebieden in Amsterdam

Het plaatsen van verzinkbare palen als oplossing

Er zou dan op die plekken toch een verkeersstroom van bewoners, ondernemers en hun bezoekers ontstaan waarmee de doelstelling van het plan niet wordt bereikt. (zie ook hierboven)

Naar aanleiding van de vele reacties tijdens de consultatie van de buurt, zijn er verschillende vervolggesprekken geweest met bewoners en ondernemers in de buurt. Deze gesprekken zijn waardevol om de inhoud van de reacties nog beter te kunnen duiden. Ook bieden veel mensen aan om mee te denken om de plannen beter te maken of om te zorgen voor een breder draagvlak in de buurt. Ook in de komende periode blijft de gemeente in gesprek met de buurt over de plannen

Op 12 juni ligt tevens bij het dagelijks bestuur van stadsdeel centrum een stafstuk met het doel om de uitvoering van het Palenplan ter advisering voor te leggen aan de

stadsdeelcommissie van 20 juni. Besluitvorming over het Palenplan is gepland in de vergadering van het dagelijks bestuur op 4 juli.

Volgende processtappen

- **Integrale staf stadsdeel Centrum op 12 juni 2023:**
  - in te stemmen met het voorleggen aan de stadsdeelcommissie ter advisering;
- **Stadsdeelcommissie stadsdeel Centrum op 20 juni 2023;**
  - Advies op het voorgenomen besluit om tot uitvoering van het project Palenplan Centrum West over te gaan;
- **Vergadering Dagelijks Bestuur op 4 juli 2023**
  Besluit tot uitvoering van het project Palenplan Centrum West

Advies, afstemming en participatie

nvt

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2023-046702	1 Notitie Palenplan Centrum West 7 juni 2023.pdf (pdf)
AD2023-046703	2 bijlage 1 toelichting onderzoek verkeersmodel amsterdam.pdf (pdf)
AD2023-046704	3 bijlage 2 vergelijkingstabel VMA.pdf (pdf)
AD2023-046705	4 bijlage 3 reistijdanalyse palenplan centrum west.pdf (pdf)
AD2023-046706	5 bijlage 4 toelichting reacties.pdf (pdf)
AD2023-046639	Integrale Staf Van der Horst Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar of indienend raadslid (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Verkeer en Openbare Ruimte, 5.1.2.e 5.1.2,e 06 5.1.2,e 5.1.2,e @amsterdam.nl

Uitslag